

METEEN DOOR! Verloren tand direct vervangen

Meteen Door! is een landelijk behandelconcept waarbij tandartsen mensen met een verloren voortand direct doorverwijzen naar een **Meteen Door!** centrum. In deze centra wordt een specifiek protocol toegepast om de tand direct te vervangen door een implantaat. Tandarts-implantoloog **Tristan Staas** uit 's-Hertogenbosch en prof. **Gert Meijer** van het Radboudumc in Nijmegen vertellen over de voordelen van **Meteen Door!**

Bij mensen bij wie een tand dusdanig is beschadigd dat deze verloren zal gaan, bijvoorbeeld door een ongeluk, is het mogelijk deze tand te vervangen door een implantaat. Dat gebeurt meestal door de beschadigde tand er uit te halen, het bot eerst te laten genezen en na een periode van zes weken tot zes maanden een implantaat in de kaak te plaatsen dat vervolgens dient als kunstwortel voor de nieuwe tand. De patiënt moet hiervoor gedurende een lange periode verschillende behandelin-

gen ondergaan om eerst het verloren bot te reconstrueren. Pas in een later stadium kan daarin het implantaat worden geplaatst.

Complex

Deze zogeheten *delayed replacement* (uitgestelde vervanging) is altijd de standaardbehandeling geweest, vertelt Staas. "Toen in 1965 bij de eerste patiënten een implantaat werd geplaatst, was het sowieso een verrassing dat dat lukte. In die eerste jaren werd er nog helemaal niet op

gelet of het resultaat ook mooi was, maar waren we verwonderd dat het implantaat überhaupt bleef zitten. Echter, als een tand wordt weggehaald, verdwijnt ook het bot waar de tand in staat. Dat moet dan opnieuw worden opgebouwd, en dat gebeurt chirurgisch. Dat duurt lang en elke chirurgische ingreep heeft bovendien risico's op complicaties."

Verloren tand niet extraheren maar meteen door-verwijzen.

Ongeveer twintig jaar geleden werd voor het eerst *immediate replacement* uitgevoerd: de beschadigde tand eruit en meteen een implantaat erin. De resultaten daarvan waren in het begin zeer wisselend. Daarom was er weinig animo voor die behandeling. Maar Staas had er toch vertrouwen in. In 2007 ging hij aan de slag met een nieuw ontwerp implantaat van Nobel Biocare. Samen met collega Edith Groenendijk uit Den Haag werd Staas enthousiast, omdat er goede resultaten mee werden behaald. Zij stelden een nieuw *immediate* behandelprotocol op, een mix van het traditionele protocol en de *immediate* behandeling met het nieuwe implantaat. "We gingen behandelen volgens dat nieuwe protocol, en we waren eigenlijk verbaasd hoe goed dat ging. In 2010 vertelde ik erover op een congres in Zeist. Daar was ook prof. Gert Meijer, hoogleraar Orale Implantologie en een autoriteit op dit gebied. Hij is opgeleid met het *delayed* protocol maar was erg onder de indruk van onze resultaten."

Verrassende uitkomst

Meijer besloot om de resultaten te laten onderzoeken door een van zijn studenten. De vraag was vooral hoeveel bot verloren gaat met het nieuwe protocol. Het onderzoek van Meijers student had een verrassende uitkomst: er gaat geen bot verloren, maar er komt zelfs een beetje bot bij. Het onderzoek is inmiddels gepubliceerd en er is nu een grotere Nederlandse studie gestart om het traditionele *delayed* en het nieuwe *immediate* protocol met elkaar te vergelijken. "Er doen elf centra aan mee", laat Staas weten. "De eerste resultaten zijn heel erg goed. Ook internationaal is er veel interesse. Het grote pluspunt voor de patiënt is dat nog maar één ingreep nodig is. En de resultaten zijn zéker zo goed, of zelfs beter dan met het oude protocol. Nobel Biocare levert het complete systeem, inclusief het Nobel Active implantaat, om de nieuwe tand op de juiste manier te plaatsen. Daar komt veel techniek bij kijken en het kan alleen met materiaal waar bot tegenaan kan groeien. Nobel Biocare heeft het enige systeem waarmee dat kan." Prof. Gert Meijer begeleidt het onderzoek met het Nobel Active implantaat. Hij geeft toe dat hij voorheen sceptisch was over *immediate replacement*. "Maar Tristan heeft me inmiddels overtuigd. Er worden heel goede resultaten mee behaald. Groot voordeel voor de patiënt is dat die 's ochtends komt en 's middags met een nieuwe tand naar huis gaat. Tot nu toe moest de patiënt lang wachten en een nood-

Gert Meijer

Hoogleraar Orale implantologie Radboud Universiteit, Nijmegen.

Tristan Staas

Tandarts en mede oprichter en eigenaar van Staas & Bergmans.

voorziening krijgen. Dat hoeft nu niet meer. De behandeling is sneller, er is geen littekenvorming en het tandvlees is veel mooier. En uiteindelijk bespaart deze methode ook kosten. Eigenlijk is deze aanpak veel logischer en patiëntvriendelijker, maar het werd tot nu toe niet gedaan." In de studie worden heel secuur röntgenfoto's van het implantaat gemaakt. Dit gebeurt in meerdere klinieken in Nederland. Een onafhankelijk onderzoeker gaat na een jaar alle foto's beoordelen. Meijer zelf gebruikt de methode ook en ervaart al de voordelen. "Ik was eerst afwachtend, maar nu vind ik het een verrijking van onze behandelmogelijkheden."

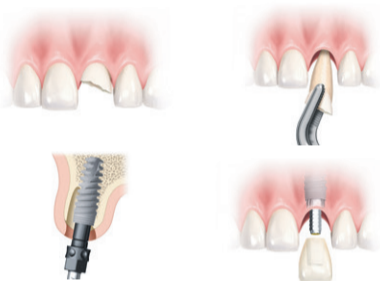
Grote winst

De pluspunten van *immediate replacement* zijn dus dat de procedure sneller is en dat het aantal complicaties minder is. Er gaat geen bot verloren en het tandvlees blijft op z'n plek. Dat is allemaal grote winst, zegt Staas. "Alles wat je kwijtraakt, is heel moeilijk te reconstrueren. De opzet van **Meteen Door!** is dat tandartsen naar de implantoloog verwijzen voordat zij de beschadigde tand verwijderen. Iemand die op zondagavond met de fiets valt en een tand beschadigt, moet op maandagochtend bij ons zitten zodat wij kunnen kijken hoe we de beschadiging zo goed en zo snel mogelijk kunnen herstellen. In de studie passen alle deelnemende centra hetzelfde protocol toe. Ik denk dat we over vijf jaar niet anders meer doen. *Immediate replacement* zal de standaardbehandeling worden. Het geeft een mooi en voorspelbaar resultaat. En dat is belangrijk, want de behandeling bepaalt voor de rest van je leven hoe je lacht."

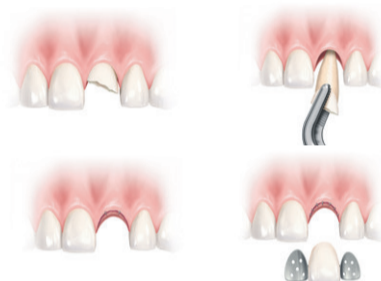
Onmiddellijke vs Conventionele tandvervangning DAG 1

ONMIDDELLIJKE TANDVERVANGING

- 1 Tand wordt getrokken
- 2 Implantaat wordt direct geplaatst
- 3 Tijdelijke kroon wordt geplaatst

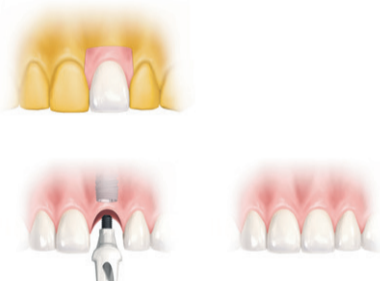
CONVENTIONELE BEHANDELMETHODE

- 1 Tand wordt getrokken
- 2 Wond wordt gehecht en tijdelijke brug geplaatst

Onmiddellijke vs Conventionele tandvervangning MAAND 3

ONMIDDELLIJKE TANDVERVANGING

- 1 Tandheelkundig lab levert finale kroon
- 2 Finale kroon wordt geplaatst

CONVENTIONELE BEHANDELMETHODE

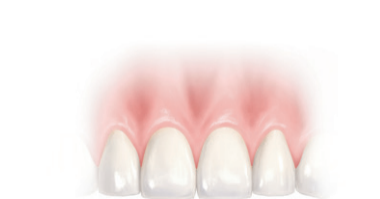

- 1 Implantaat wordt geplaatst
- 2 Tijdelijke brug wordt terug geplaatst

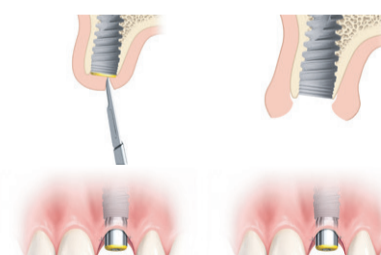
Onmiddellijke vs Conventionele tandvervangning MAAND 6-9

ONMIDDELLIJKE TANDVERVANGING

Uitbehandeld in 3 maanden

CONVENTIONELE BEHANDELMETHODE

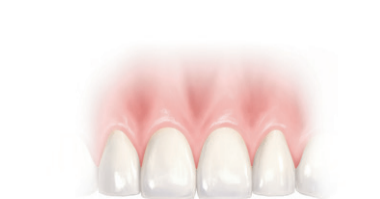

- 1 "Healing Abutment" wordt geplaatst
- 2 Tijdelijke brug wordt terug geplaatst

Onmiddellijke vs Conventionele tandvervangning MAAND 7-10

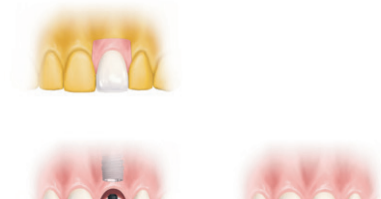
ONMIDDELLIJKE TANDVERVANGING

Uitbehandeld in 3 maanden

CONVENTIONELE BEHANDELMETHODE

Gereed na 7-10 maanden

- 1 Tandheelkundig lab levert finale kroon
- 2 Finale kroon wordt geplaatst